

Leontopodium (Plesnivec)

čeleď: Asteraceae

Roste ve vysoko položených oblastech Evropy a Asie jako krátkověká trvalka. Dorůstají výšky od několika cm až po 1m. Lodyha je plstnatá. Listy jsou kopinaté a plstnaté. Kvete v malých kulovitých plstnatých úbořech s listy seskupených do vrcholového strboulu. Nejznámějším druhem je *L. alpinum*.

Vyhovuje mu plné slunce nebo polostín, štěrkovitá dobře propustná půda a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo dělením.

Leontopodium albogriseum

Leontopodium alpinum (Plesnivec alpský)

oblasti: Česká republika, Itálie, Karpaty, Katalánsko, Německo, Polsko, Rakousko, Švýcarsko, V Alpy

Roste v horách Evropy v trsech jako trvalka. Dorůstá výšky i šířky 5 - 15 (i 25)cm. Povrch je bíle plstnatý. Lodyha je přímá. Listy jsou šedozelené, plstnaté, v přízemní růžici kopistovitě, lodyžní střídavé a úzce kopinaté. Kvete hvězdovitými žlutobílými květy v úbořech šířky 5 - 8cm s plstnatými hvězdovitými listy v 5 - 8mičetných strboulech a zákrov je víceřadý. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Mignon'

Vyhovuje mu plné slunce a chudý sušší kamenitý vápenitý substrát. Že alpské protěže nerostou jenom na skalách a strmých svazích, kde neroste téměř žádná jiná vegetace (říká se někdy, že nerostou v zapojené vegetaci - trávníku) ukazují následující 2 snímky, pořízené při botanickém výzkumu v r. 2008 v Belianských Tatrách na tzv. mrazových půdách. Sice drsné klimatické podmínky spolu s podložím nedovolí vytváření souvislé plochy půdního krytu, ale vytváří se souvislé pásy vegetace ostřice pevné spolu s pásy volné štěrkovité půdy, různé šíře (asi 1 - 2 m). Ostřice, ze které po odumření listů zůstává bohatý humus, je živnou půdou pro zachycení velkého množství jiných rostlin, při podrobnějším spočítání na malé vyfocené ploše jich najdeme docela požehnaně (škoda že nekvetly). Byl konec srpna, od devatník alpského přes dryádky, lomikameny, pochybky, no rostly tam desítky druhů až i po Belianské Tatry vzácný krasoskalkník pyrenejský, který roste jinak ve štěrbinách skal. Vyfocená část je v hřebenové partii BT jedná se o mírný svah sedla pod Bujačím vrchem, skloněný na cca východ. Půda vysoce propustná a díky štěrkovitému krytu mírně vlhká. S rostlinami "suchomilnými" - protěže, ostřice, lomikámen sivý a j., rostly i vlhkomilné druhy na jednom místě - lomikámen vždyzelený, l. karpatský, pochybek nízký a další. No a ve stěsnaných bocháčcích ostřice pevné ještě i koncem srpna kvetly protěže - říkali jsme, že tak jako v brázdách rostou brambory, tak tady protěže, sice to na snímcích není tak vidět, ale většina již byla odkvetlá. Ale krásný, nezapomenutelný zážitek.

Leontopodium andersonii

synonyma: *Gnaphalium andersonii*

Leontopodium antennarioides

Leontopodium artemisiifolium

synonyma: *Gnaphalium artemisiifolium*, *L. maireanum*

Leontopodium aurantiacum

Leontopodium beerianum

synonyma: *Gnaphalium beerianum*

Leontopodium blagoveshczenskyi

Leontopodium brachyactis

synonyma: *L. alpinum* f. *brachyactis*, *L. alpinum* var. *campestre*, *L. alpinum* var. *polyphyllum*, *L. caespitosum*, *L. campestre*, *L. margelanense*, *L. ochroleucum* var. *campestre*

oblasti: Indie, Nepál, Pákistán, Xizang (Tibet)

Roste v Pákistánu, Indii, Číně a Nepálu jako trvalka. Vytváří mnoho stonků. Povrch je ochlupený. Přízemní listy vytvářejí růžici, jsou lžičkovité, zašpičatělé, tuhé, dlouhé 3 - 4cm, široké 3 - 4 (i 5)mm, lodyžní listy jsou zašpičatělé, zpravidla hustě ochlupené, dlouhé 3 - 4cm a široké 3 - 4mm. Květenstvím je úbor po 3 - 5ti ks o průměru 6 - 8mm, zákrovní lístky jsou zašpičatělé, dlouhé 5mm a široké 1,5 - 1,7mm. Plodem je nažka s chmýrem délky 4,5 - 5mm.

Leontopodium calocephalum

synonyma: *Gnaphalium leontopodium* var. *calocephalum*, *L. alpinum* var. *himalayanum*, *L. calocephalum* var. *typicum*

Leontopodium campestre

Leontopodium chuii

Leontopodium conglobatum

synonyma: *Gnaphalium leontopodium* var. *alpinum*, *L. alpinum* f. *sibiricum*, *L. alpinum* var. *conglobatum*, *L. junpeianum*, *L. ochroleucum* var. *conglobatum*, *L. sibiricum* var. *conglobatum*

Leontopodium coreanum

Leontopodium dedekensii

synonyma: *Gnaphalium dedekensii*, *Gnaphalium Futtereri*, *Gnaphalium leontopodium* var. *foliosa*, *L. foliosum*

Leontopodium delavayanum

Leontopodium discolor

Leontopodium fangingense

Leontopodium fauriei

synonyma: L. alpinum subsp. fauriei

Leontopodium fedtschenkoanum

oblasti: Ťan-šan

Leontopodium forrestianum

Leontopodium franchetii

Leontopodium giraldii

Leontopodium gracile

Leontopodium haastioides

Leontopodium hallaisanense

Leontopodium haplophyloides

synonyma: L. aloysiodorum

Leontopodium hayachinense

synonyma: L. alpinum var. hayachinense

Leontopodium himalayanum

oblasti: Pákistán

Lodyžní listy jsou úzce lžičkovité, špičaté až zakulacené. Květenstvím je úbor po (4 -) 7 - 12 (i 20)ti ks na květenství, listeny jsou čárkovité až kopinaté, dlouhé 1,5 - 4cm, široké 2 - 7mm.

Leontopodium jacotianum

synonyma: *Anaphalis sessiliflora*, *L. jacotianum* var. *gurhwalense*, *L. paradoxum*

oblasti: Bhútán, Indie, Myanmar (Barma), Nepál, Pákistán, Xizang (Tibet)

Roste v Pákistánu, Indii, Nepálu, Bhútánu, Myanmaru a Číně jako poléhavá trvalka. Dorůstá výšky do 25cm. Listy vytvářejí chudou přízemní růžici, jsou kopinaté, špičaté až zašpičatělé a dlouhé 0,7 - 2,5cm. Květenství má listeny ve hvězdě, kopinaté až úzce eliptické, dlouhé 0,8 - 2,2cm, široké 2 - 6mm, úbory vyrůstají po 4 - 10 (i 15)ti ks, zákrov je 2 - 3řadý, zákrovní listy jsou kopinaté až obkopinaté, špičaté, hnědé a dlouhé 3 - 5mm. Plodem je nažka s chmýrem.

Leontopodium japonicum

synonyma: *Gnaphalium sieboldianum*, *L. japonicum* f. *hirsutum*, *L. japonicum* var. *glaberrimum*

Leontopodium kamtschaticum

Leontopodium kurilense

Leontopodium leiolepis

Leontopodium leontopodium

synonyma: *Antennaria leontopodina*

oblasti: Afganistán, Bhútán, Indie, Nepál, Pákistán

Roste v Bhútánu, Nepálu, Indii, Pákistánu a Afganistánu jako trvalka. Dorůstá výšky (5 -) 8 - 25cm. Povrch je ochlupený. Přízemní listy jsou úzce lžičkovité, občas s hnědým vrcholem, dlouhé 1 - 7cm, široké 2 - 5 (i 7,5)cm, lodyžní jsou úzce kopinaté až lžičkovité, zašpičatělé a dlouhé 1,8 - 6cm. Květenství tvoří 5 - 7 (i 10)úborů o průměru 5 - 8mm, listeny jsou vejčité až úzce kopinaté, ochlupené a dlouhé 1,3 - 3,5cm. Plodem je nažka délky 1,5 - 2mm.

Leontopodium leontopodioides

Leontopodium linearifolium

oblasti: Pákistán, Xizang (Tibet)

Roste v Tibetu a Kašmíru. Pod zemí vytváří oddenek. Větve jsou vzpřímené nebo vystoupavé a dlouhé do 40cm. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou čárkovité, dlouhé 1,5 - 8,4cm, široké 2 - 4mm, lodyžní jsou čárkovité, špičaté nebo zašpičatělé, ochlupené a dlouhé do 10cm. Květenství je tvořené z úborů o průměru 7 - 9mm a má mnoho listenů. Plodem je nažka s chmýrem.

Leontopodium longifolium

Leontopodium melanolepis

Leontopodium meredithae

synonyma: *Antennaria meredithae*, *Antennaria nubigena* var. *meredithae*

Leontopodium micranthum

Leontopodium microphyllum

Leontopodium monocephalum

synonyma: *L. evax*, *L. evax* var. *fimbrilliferum*, *L. fimbrilliferum*, *L. fimbrilligerum*

oblasti: Bhútán, Indie, Nepál, Pákistán

Roste v Pákistánu, Indii, Nepálu a Bhútánu. Dorůstá výšky 4 - 10cm. Listy jsou úzce kopinaté až lžičkovité, zašpičatělé, ochlupené, dlouhé 3 - 9mm a široké 2 - 3mm. Květenství tvoří 1 - 10 úborů o průměru 4 - 6mm na 0,5 - 5cm stopce, listence jsou ve hvězdici, obkopinaté až lžičkovité, dlouhé 1,2 - 1,5cm, široké 3 - 4mm, zákrov je 2 - 3řadý, zákrovní lístky vejčité kopinaté, dlouhé 4 - 6,2mm a široké 1 - 2mm. Plodem je nažka délky 1mm s chmýrem délky 4mm.

Leontopodium muscoides

Leontopodium nanum

synonyma: *Antennaria nana*, *Gnaphalium thibeticum*, *L. alpinum* var. *monocephalum*, *L. jamesonii*, *L. monocephalum*

oblasti: Afganistán, Indie, Nepál, Pákistán, Xizang (Tibet)

Roste v Afganistánu, Pákistánu, Indii, Číně a Nepálu jako trvalka. Dorůstá výšky 3 - 7cm. Povrch je ochlupený a zůstávají na něm uschlé báze listů. Listy jsou rozkladité, úzce kopinaté, obkopinaté nebo lžičkovité, oboustranně ochlupené, dlouhé 1,25 - 2,5 (i 3)cm a široké 2 - 5mm. Květenství tvoří 1 - 5 úborů o průměru (0,5 -) 0,7 - 1,3cm, zákrov je 2 - 3řadý, zákrovní lístky jsou úzce kopinaté, dlouhé 4 - 6mm, okvětní lístky jsou 4laločné a dlouhé 5mm. Plodem je nažka délky 1mm s chmýrem délky 8 - 9mm.

Leontopodium nivale

synonyma: *Antennaria nivalis*, *Gnaphalium nivale*, *L. alpinum* subsp. *nivale*, *L. alpinum* var. *nivale*

oblasti: Itálie

Leontopodium niveum

Leontopodium ochroleucum

synonyma: *Gnaphalium leontopodium* var. *subalpinum*, *L. alpinum* var. *debile*, *L. alpinum* var. *hedinianum*, *L. alpinum* var. *subalpinum*, *L. fischerianum*

oblasti: Kazachstán, Ťan-šan

Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. *campestre* (Plesnivec Palibinův) - Asie; výška do 40cm; mnoho lodyh; listy v řídké přízemní růžici; úbory drobné, listeny nažloutlé až bělavé a čárkovité

Leontopodium omeiense

Leontopodium palibinianum

Leontopodium pusillum

synonyma: *Antennaria muscoides*, *L. alpinum* var. *frigidum*, *L. alpinum* var. *pusillum*

oblasti: Ázád Kašmír, Kašmír, Xizang (Tibet)

Roste v Kašmíru a Tibetu v trsech s mnoha stonky o délce 1 - 3 (i 5)cm. Listy jsou lžičkovité, zpravidla ochlupené, dlouhé 7 - 9mm a široké 2 - 4mm. Květenství tvoří 1 - 3 úbory o průměru 9mm, listeny jsou lžičkovité, širší lodyžních listů, ochlupené, samičí okvětní lístky jsou dlouhé 3,5mm a samčí 3mm. Plodem je nažka délky 1,25mm s chmýrem.

Leontopodium roseum

Leontopodium rosmarinoides

Leontopodium shinanense

Leontopodium sinense

synonyma: *Gnaphalium leontopodium* f. *alpinum*, *Gnaphalium nobile*, *Gnaphalium sinense*, *L. arbusculum*, *L. nobile*

Leontopodium smithianum

Leontopodium souliei (Protěž trsovitá)

oblasti: Himálaj, JZ Čína, Xizang (Tibet)

Roste v Himálaji, uvádí se i Tibet a hory jihozápadní Číny. Vzrůst je stěsnaný, drnovitý. Výška rostliny kolem 15cm. Listy úzce kopinaté, svrchní strana zelená až šedozelená, spodní šedo až běloplstnatá. Poměrně rychle se rozrůstá. Oproti *L. alpinum* má menší květy, květenství je sice běloplstnaté, ale nikoliv hustě vlnaté jako u *L. alpinum*. Kvete velmi bohatě dle klimatických podmínek v červnu a do poloviny července. Po seříznutí odkvetlých květů často remontuje.

Leontopodium stellatum

Leontopodium stoechas

Leontopodium stoloniferum

Leontopodium stracheyi

synonyma: *Gnaphalium stracheyi*, *L. alpinum* var. *stracheyi*, *L. anaphaloides*, *L. sinense* var. *stracheyi*, *L. sinense* var. *typicum*, *L. stracheyi* var. *setchuenense*

Leontopodium subulatum

synonyma: *Gnaphalium subulatum*

Leontopodium villosulum

Leontopodium villosum

Leontopodium wilsonii

synonyma: *L. wilsonii* var. *maius*

Další informace:

<http://www.botany.cz/cs/leontopodium-alpinum/>

<http://www.garten.cz/a/cz/2082-leontopodium-alpinum-protez/>

<https://www.rostliny.net/>